

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому
структурному підрозділі «Ірпінський фаховий коледж
Національного університету біоресурсів і
природокористування України»**

Розглянуто та схвалено
педагогічною радою коледжу.
Протокол № 9 від 17.06.2022 р.

Уведено в дію наказом
від 24.06.2022 р. № 54

Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» складовою діяльності закладу є система забезпечення моніторингу освітнього процесу і контролю якості освітніх послуг.

1. Загальні положення

1.1. Положення про моніторинг і контроль якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України».

1.2. Це Положення регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Ірпінський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі – Коледж).

1.2. Якість освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність, відповідно до стандартів освіти.

1.3. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в Коледжі, що відповідає вимогам освітніх (освітньо-професійних) програм, стандартів та забезпечує здобуття особами якісної освіти.

1.4. Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

1.5. Моніторинг якості освітнього процесу – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу.

1.6. Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – циклова комісія – спеціальність – освітній заклад;
- студент – група – курс – спеціальність;
- навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план.

1.7. Моніторинг здійснюється відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення. Моніторинг реалізується за допомогою комплексу методів і

чітко розроблених процедур, спрямовується на одні й ті самі об'єкти та періодично повторюється.

1.8. Мета моніторингу – забезпечення ефективного об'єктивного інформаційного відображення стану якості освітнього процесу, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю підготовки фахівців.

1.9. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- розробка та використання єдиних нормативних матеріалів для моніторингу;
- розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації;
- отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу;
- систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності;
- удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності;
- своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій освітнього процесу;
- своєчасне виявлення змін у підготовці фахівців та факторів, які їх викликали;
- розробка технології використання зібраної інформації як основи для прийняття управлінських рішень.

1.10. Об'єктами моніторингу є:

- освітнє середовище (контингент студентів, його диференціація; кадрове забезпечення);
- освітній процес (навчально-методичне забезпечення; аналіз поточного та підсумкового контролю);
- якість та результативність педагогічної діяльності викладачів.

2. Основні напрями, види та складові моніторингу

2.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямами з врахуванням його цілей, рівня проведення й функцій досліджуваного об'єкта.

2.2. До основних напрямів моніторингу належать:

- реалізація державної політики у сфері освіти, контроль за дотриманням цикловими комісіями, відділеннями Коледжу законодавчих актів та нормативно-правових документів про освіту;
- оснащеність освітнього процесу;
- навчальні досягнення на рівні окремих студентів, групи, курсу, спеціальності;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи циклових комісій та відділень Коледжу;

- вивчення стану відповідності навчальних, робочих програм навчальних програм дисциплін встановленим нормам;
- організація управлінської діяльності;
- організація та проведення директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін;
- підведення підсумків екзаменаційних сесій.

2.3. Моніторинг на рівні студент – група – курс – спеціальність здійснюється з метою виявлення реальних навчальних досягнень і передбачає такі процедури, як діагностика вхідного рівня знань студентів, встановлення відносних показників навчальних досягнень, вимірювання залишкових знань, рівня сформованості загальних і фахових компетентностей майбутніх фахівців.

2.3.1. Моніторинг здійснюється із використанням такої інформації:

- результатів календарного, рубіжного контролю;
- результатів екзаменаційної сесії;
- статистичних даних обліку успішності студентів (середній бал, абсолютна успішність, якісний показник успішності).

2.3.2. Показники моніторингу на рівні студент – група – курс – спеціальність:

- середній бал за показниками вступних випробувань (свідоцтва про базову загальну середню освіту), зовнішнього незалежного оцінювання (атестата про повну середню освіту);
- середній бал оцінювання вхідного контролю з окремих навчальних дисциплін;
- середній бал поточної успішності (за результатами проміжної атестації);
- середній бал семестрової успішності;
- середній бал за результатами державної підсумкової атестації, атестації;
- середній бал практичної підготовки.

2.3.3. На основі моніторингу і аналізу результатів навчання, поточної і семестрової успішності студентів, директорських контрольних робіт з навчальних дисциплін встановлюється результативність навчальної роботи.

2.4. Моніторинг якості кадрового складу здійснюється на основі таких характеристик:

- освіта;
- науковий ступінь;
- вчене звання;
- кваліфікаційна категорія;
- педагогічне звання;
- педагогічний стаж;

- результативність науково-дослідницької роботи;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації;
- стать та вік педагогічних працівників.

2.5. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення підготовки фахівця та організації освітнього процесу є одним з базових складових визначення якості освіти і передбачає аналіз:

- освітньої (освітньо-професійної) програми;
- навчального плану;
- робочого навчального плану;
- програм навчальних дисциплін, передбачених робочим планом;
- дотримання нормативно-розпорядчих та інструктивних документів;
- планів навчально-методичної роботи, методичних семінарів, школи молодого викладача, протоколів засідань педагогічних, методичних рад, циклових комісій;
- навчально-методичних комплексів (НМК) на відповідність їх вимогам;
- забезпечення навчальними виданнями та їх якості на різних носіях (підручники, посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, рекомендації);
- проведення різних видів навчальних занять освітнього процесу.

2.6. Моніторинг може проводитись як комплексна перевірка освітньої (освітньо-професійної) програми спеціальності (не рідше 1 разу на 5 років), яку здійснює комісія згідно наказу директора. Аналіз результатів моніторингу обговорюється на засіданні методичної ради Коледжу. За результатами перевірки вживаються заходи щодо усунення недоліків та зазначаються терміни їх реалізації.

2.7. Моніторинг якості освітнього процесу спеціальності включає аналіз:

- якості навчальних планів (забезпечення компетентності студентів, наявність дисциплін, що відображають останні досягнення в галузі освіти, науки тощо);
- розкладів занять та консультацій (тижневе навантаження студентів та викладачів, чіткість розкладів тощо);
- якості навчальних занять (інноваційні підходи до форм і методів навчання, науковість і доступність, активність студентів та оцінювання їх викладачем тощо);
- стану організації самостійної роботи студентів (методичне забезпечення дисциплін, рекомендації до написання курсових робіт, контроль за СРС тощо);
- стану організації практики (методичне забезпечення, рівень керівництва, документація з практики, узагальнення результатів тощо);
- успішності студентів;
- роботи циклових комісій;

- методичного забезпечення підготовки та проведення кваліфікаційних екзаменів (атестацій);
- роботи екзаменаційних комісій;
- рівня підготовки здобувачів освіти;
- стану реалізації зауважень екзаменаційних комісій;
- стану науково-дослідницької роботи студентів;
- стану науково-дослідницької роботи викладачів;
- стану кадрового забезпечення освітнього процесу;
- стану матеріально-технічної бази (аудиторний фонд, технічні засоби навчання, забезпечення літературою тощо);
- результатів студентських олімпіад.

2.8. Складовою частиною моніторингу є контроль якості освітнього процесу.

3. Контроль якості освітнього процесу

3.1. Контроль за якістю освітнього процесу здійснюється на різних рівнях:

1) викладачами – через поточний, підсумковий контроль;

2) головами циклових комісій через: перевірку планів виконання навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, що фіксується у протоколах засідань циклових комісій; перевірку підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм, відповідно до вимог МОН України, формування навчально-методичного комплексу забезпечення кожної дисципліни циклової комісії; відвідування протягом навчального року різних типів занять: лекцій, практичних, лабораторних та семінарських занять. Відвідування занять кожного викладача проводяться не менше, ніж один раз на семестр.

3) завідувачем відділення через:

- перевірку організації освітнього процесу;
- регулярний контроль за дотриманням розкладу занять викладачами і студентами відділення;
- відвідування занять викладачів;
- контроль за дотриманням вимог щодо оформлення результатів поточного, календарного та підсумкового контролю.

4) на рівні директора, заступників директора через перевірку:

- наявності затверджених у встановленому порядку навчальних та робочих навчальних планів із кожної спеціальності;
- наявності затверджених у встановленому порядку графіків освітнього процесу;

- відповідності змісту навчальних планів і навчальних програм вимогам стандартів освіти;

- наявності робочих програм із навчальних дисциплін та їх відповідність елементам освітнього процесу (лекції, семінари, практичні, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна робота тощо);

- комплектності та достатності методичного забезпечення з дисциплін (методичні вказівки, конспекти, настанови до підготовки семінарських занять, виконання практичних та лабораторних робіт, самостійної та індивідуальної роботи тощо);

- дотримання вимог до оформлення результатів поточного, календарного та підсумкового контролю;

- організаційно-методичного забезпечення проведення державної підсумкової атестації, атестації за освітніми рівнями;

- шляхом відвідувань різних видів занять викладачів.

Питання про якість освітнього процесу в Коледжі розглядаються на засіданнях педагогічної, методичної рад, циклових комісій.

3.2. В освітньому процесі Коледжу використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, директорський, рубіжний, підсумковий.

3.3. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової дисципліни/предмету з метою виявлення знань, умінь і навичок здобувача освіти, які він отримав при вивченні попередніх дисциплін/предметів та які необхідні для вивчення даної дисципліни/предмету. Цей контроль забезпечує міждисциплінарний підхід у викладанні дисциплін/предметів. Вхідний контроль організовує циклова комісія, виконує викладач, якому доручено викладати курс дисципліни/предмету. Підсумки контролю обговорюються на спільному засіданні даної циклової комісії для розробки загальних заходів покращення якості знань здобувачів освіти.

3.4. Поточний контроль здійснюється протягом семестру з конкретної теми (кількох тем, розділу тощо) під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Такий контроль забезпечує зворотний зв'язок студент – викладач. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем. Контроль за виконанням самостійної роботи студентів та індивідуальних завдань може здійснюватися на аудиторних заняттях. Підсумки такого контролю обговорюються на засіданнях педагогічної, методичної рад, циклових комісій.

3.5. Директорський контроль якості підготовки студентів із дисципліни є формою поточного контролю і може проводитися за окремими розділами дисципліни або за робочою навчальною програмою всієї дисципліни з метою перевірки готовності студентів до підсумкового контролю, а також для перевірки залишкових знань студентів. Директорський контроль проводиться із визначених

навчальних дисциплін (предметів) за попередньо підготовленими завданнями викладачами циклових комісій. Керівництво організацією та проведенням директорського контролю покладається на заступника директора з навчальної роботи та завідувачів відділень. Науково-методичне забезпечення директорського контролю покладається на відповідні циклові комісії.

3.6. Рубіжний (модульний, тематичний, календарний (атестаційний)) контроль – це контроль знань студентів, після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни. Цей контроль може бути тематичним (модульним) або календарним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, курсової роботи) та ін.

3.7. Підсумковий контроль включає: семестровий контроль, дежавну підсумкову атестацію та атестацію студента.

3.7.1. Семестровий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку чи екзамену з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах з кожної дисципліни навчального плану. Підсумки такого контролю обговорюють на засіданнях циклових комісій, методичної та педагогічної рад.

3.7.2. Державна підсумкова атестація за курс повної загальної середньої освіти для всіх студентів Коледжу, що проводиться з визначених предметів загальноосвітньої підготовки.

3.7.3. Державна атестація студента – це встановлення відповідності засвоєних студентами рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти. Атестація студента здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання за відповідною освітньою (освітньо-професійною) програмою.

4. Організація й управління моніторингом

4.1. Організацію й управління моніторингом якості освіти здійснює аналітична група з моніторингу якості освіти до якої входить заступник директора з навчальної роботи, завідувачі відділень, методист коледжу, викладачі всіх відділень коледжу.

4.2. Кількість осіб групи – до 10 чоловік.

4.3. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

4.4. Особи, які організовують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

4.5. З урахуванням змін, що відбуваються у фаховій передвищій освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.

4.6. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання,